

**FAGFORBUNDET BARN OG OPPVEKST OSLO
KLUBBEN VED UTDANNINGSETATEN**

Fagforbundet, klubben i Utdanningsetaten

Oslo 24.01.2020

Høringsvar - forslag til aktivitetsplan for byomfattende spesialgrupper/ spesialskoler i
grunnskolen 2020/2021

Fagforbundet, klubben i Utdanningsetaten har følgende bemerkninger til høringen.

I oversendelsesbrevet gjøres det oppmerksom på at alle skoler må være forberedt på å tilrettelegge for skolestartere med vansker innenfor autismespekteret. Dette med begrunnelse i at antallet søkere i denne gruppen øker, samt at man ikke ser det som mulig å øke andelen plasser til disse i eksisterende fasiliteter i Osloskolen. Det vises også til at det jobbes tverrfaglig for å styrke den enkelte skoles evne til å tilrettelegge for denne elevgruppen, uten at konkrete tiltak er nevnt.

Fagforbundet, klubben i Utdanningsetaten ønsker derfor å gjøre oppmerksom på noen av de problemstillinger vi er kjent med at ansatte reiser når de bes tilrettelegge for denne elevgruppen:

-Ansatte i ordinære grunnskoler opplever ikke å ha fått nødvendig kunnskap om og nødvendig opplæring i å tilrettelegge for denne elevgruppen. Det må jobbes for å sikre at ansatte får nødvendig opplæring og beholde disse.

-Ansatte i både ordinære grunnskoler og spesialgrupper opplever ikke at de er tilstrekkelig skolert til å møte denne elevgruppen eller å takle utfordrende og/eller utagerende adferd på mest hensiktsmessige måte.

-Ordning med ledsager til og fra skole løses veldig ulikt fra skole til skole. Her bør alle skoler følge samme rutiner som finnes ved spesialskolene.

-Ansatte melder inn at det gjerne opprettes ufaglærte vikariater til å følge enkeltelever innenfor elevgruppen og at vikarene som gir utrykk for utfordringer i å håndtere eleven blir skiftet ut med andre vikarer som ikke sier fra eller «robuste, sterke menn som tåler litt». Alle ansatte har krav på tilstrekkelig opplæring, både for å mestre og kunne utføre jobben på en tilfredsstillende måte.

-Ansatte melder inn at erfaringsoverføring fra tidligere ekstern skolering av enkeltelever ved samme skole ikke er godt nok sikret, f.eks. ved utskifting av personell eller på tvers av klasser.

Fagforbundet, klubben i Utdanningsetaten ber derfor om at det utarbeides overordnede retningslinjer for kompetanseheving og kompetanseoverføring som må benyttes internt i den enkelte skole for denne elevgruppen, for å sikre at elever som faller inn under diagnosegruppen får et faglig godt, tilrettelagt og inkluderende tilbud, samt at ansatte sikres gode forutsetninger for å møte disse elevene på en god, faglig og forsvarlig måte.

FAGFORBUNDET BARN OG OPPVEKST OSLO KLUBBEN VED UTDANNINGSETATEN

Videre bes det i oversendelsesbrevet om at skoler som har ledige lokaler, som skolen tenker kan bygges om for denne type elevgruppe, melder fra om dette.

Vi mener at det er viktig å sikre den enkelte elev et fullverdig og godt tilbud. Vi er svært skeptiske til at det etableres flere små grupper spredd utover mange skoler. Elevgruppen utløser høyest mulig tilskudd for elever med diagnoser. Det trengs faglig sterke felleskap for å tilrettelegge for denne elevgruppen, få og små grupper ved flere ulike skoler skaper et sårbart profesjonsfellesskap for eleven og den enkelte ansatte. Faren vi ser ved å etablere flere små enheter ved ulike ordinære grunnskoler er f.eks. at selv ved små utskiftninger i personalet vil kunne bety tap av verdifull opparbeidet kompetanse. Mangel på kontinuitet og kompetanse kan føre til dårlig læringsutbytte for elever.

Til verbal del har vi følgende merknader:

Verbaldelen synliggjør godt to motstridende politiske føringer. På den ene siden skal «alle barn med nedsatt funksjonsevne sikres retten til å gå på nærskolen» (byrådsærklæringen av okt. 2019), samtidig gis det i skolebehovsplanen 2019/2020 føringer på at «foreldre gis et reelt valg mellom bostedsskolen og byomfattende spesialgrupper/spesialskoler».

Våre yrkesgrupper er engasjerte i sitt arbeid og veldig opptatt av at elevens beste ivaretas på en god måte. Samtidig verdsetter vi hverandres kompetanse, ressurser og oppgaver. Vi mener at en rendyrking av nærskoleprinsippet ikke fullt ut kan ivareta den enkelte elevs behov eller behovet for faglig sterke felleskap. Noen elever trenger svært tilrettelagte fasiliteter og bli møtt av ansatte med nødvendig kompetanse for å oppleve inkludering, mestring og et trygt skolemiljø -ikke alle har størst utbytte av å være «inkludert» i nærskolen. Det er bekymringsfullt at antallet som får avslag på plass er så høyt og fortsetter å øke. Dette er også en elevgruppe hvor forekomsten av vold og trusselhendelser er høy, det krever at skoler som mottar denne elevgruppen må skoles i hvordan det kan forebygges og håndteres. Videre kreves det gode rutiner for bearbeiding av slike hendelser for ansatte og rutiner for føring av vold/trussel og skademeldingsskjema.

Vi er bekymret over konsekvensene for både elever og ansatte av en omgjøring av plasser fra MUL og PUH til autisme, for å dekke behovet for plasser for sistnevnte elevgruppe. Vi frykter også at MUL og PUH elever vil lide av omgjøringen, samt at omgjøringen vil kreve kompetanseheving som det i tilstrekkelig grad ikke er mulig å tas høyde for med de ressurser som finnes ved den enkelte skole.

Videre mener vi det både på kort og lang sikt må sees på andre løsninger for å dekke både den enkelte elev og den ansattes behov. Ordninger hvor elever gis korttidsopphold bør utarbeides, og/eller akutt plasser i spesialskoler/grupper bør økes. Samtidig som det bør sees på hospiteringsordninger i spesialskole/spesialgruppe for de ansatte i ordinær grunnskole som ønsker styrke sin kompetanse i fagfeltet. Det bør også sikres en veiledningsressurs til hver skole.

FAGFORBUNDET BARN OG OPPVEKST OSLO KLUBBEN VED UTDANNINGSETATEN

Oppsummering:

Aktivitetsplanen bør derfor etter vår mening også omfatte:

- planer på sikt for å redusere antallet små spesialgrupper for denne elevgruppen, og i stedet etablere få, men større grupper
- planer om å etablere en ny større spesialskole for elevgruppen hvor både foresattes ønsker for plass ved slike skoler/grupper kan oppfylles, samt sikres nødvendig profesjon felleskap blant de ansatte.
- en overordnet kompetansehevingsplan som må benyttes ved alle skoler, med retningslinjer for å sikre kompetanseoverføring mellom ansatte for denne elevgruppen, nødvendig kunnskap til å møte elevgruppen, samt hvordan den ansatte skal kunne møte utfordrende og/eller utagerende adferd
- anbefalinger på å opprette både korttidsplasser ved spesialskoler for elvene og hospiteringsordning for ansatte.
- det må sikres nødvendige ressurser til veiledning av alle skoler.